

QUÈ ÉS EL PASSAPORT FITOSANITARI?

La Unió Europea ha establít una normativa de sanitat vegetal a fi d'evitar la introducció i proliferació en el seu territori de certs organismes nocius per als cultius i les poblacions silvestres. El passaport fitosanitari és l'instrument que indica que les partides de vegetals i productes vegetals potencialment portadors dels esmentats organismes han sigut examinades i estan lliures dels esmentats organismes nocius. Aquest instrument ha d'acompanyar els vegetals i productes vegetals afectats per la normativa de sanitat en el seu moviment.

QUI TÉ OBLIGACIÓ D'EXPEDIR EL PASSAPORT FITOSANITARI?

Estan obligats a utilitzar el passaport fitosanitari els productors, comerciants i importadors de les espècies i els productes vegetals regulats per la normativa europea de sanitat vegetal. Per a això, han d'estar inscrits en el Registre Oficial de Productors, Comerciants i Importadors de Vegetals i Productes Vegetals i mantindre un registre que incloga la relació de passaports emesos.

FORMAT I TIPUS DE PASSAPORT FITOSANITARI

El passaport fitosanitari pot tindre dos formats: bé com a etiqueta completa amb tota la informació requerida, o bé com a etiqueta simplificada (autoadhesiva o autoimpresa) inclosa en el document d'acompanyament (albarà, factura o document de proveïdor). Al seu torn, la normativa preveu l'ús de tres tipus de passaport, segons el cas:

- Passaport fitosanitari (estàndard)**. Ha de contindre la informació següent: el rètol “Passaport fitosanitari CE”, el número de passaport (núm. de productor assignat en el registre de productors, comerciants i importadors), la identificació de la partida (número de lot, setmana o número de série), el país d'origen (PO) si prové d'un país no membre de la UE. En l'etiqueta (en el cas de model d'etiqueta completa) o en el document d'acompanyament (si s'usa etiqueta simplificada), ha d'incloure's el nom llatí de l'espècie i la quantitat (núm. de plantes, kg de fruits, etc.).
- Passaport fitosanitari amb distintiu ZP**. A fi de protegir certs cultius o poblacions naturals, la normativa ofereix la possibilitat de declarar una àrea geogràfica lliure d'un determinat organisme com a zona protegida. El moviment de partides de vegetals o productes vegetals potencialment portadors de l'esmentat organisme a l'esmentada zona requereix controls específics previs per part de l'Administració. En aquests casos ha d'utilitzar-se el denominat passaport fitosanitari ZP, que inclou, a més de la informació assenyalada per al tipus estàndard, la sigla “ZP” seguida del nom del país o zona protegida destinació de la partida o bé el seu codi.
- Passaport fitosanitari amb distintiu RP (o de substitució)**. Si es compren partides i es mesclen o divideixen per a la seua posterior comercialització, el passaport fitosanitari inicial ha de substituir-se per un altre. En aquest cas, l'etiqueta ha de retolar-se amb el distintiu RP i incloure el número de registre del primer productor o importador, si és el cas. La resta de la informació és comú amb el passaport fitosanitari estàndard.

Model de passaport fitosanitari (estàndard) i ZP en format d'etiqueta simplificada	Model de passaport fitosanitari de substitució en format d'etiqueta simplificada																
<table> <tbody><tr> <td> PASSAPORT FITOSANITARI C.E. GENERALITAT VALENCIANA</td> <td> PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA</td></tr> <tr> <td>Nº de productor: ES-17-XX/ZZZZ</td> <td>ES-17-XX/ZZZZ</td></tr> <tr> <td>Identificació de la partida: .....</td> <td>Núm. de passaport original: .....</td></tr> <tr> <td>P.O.</td> <td>Z.P.</td></tr> </tbody></table>	 PASSAPORT FITOSANITARI C.E. GENERALITAT VALENCIANA	 PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA	Nº de productor: ES-17-XX/ZZZZ	ES-17-XX/ZZZZ	Identificació de la partida:	Núm. de passaport original:	P.O.	Z.P.	<table> <tbody><tr> <td> PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA</td> <td> PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA</td></tr> <tr> <td>ES-17-XX/ZZZZ</td> <td>ES-17-XX/ZZZZ</td></tr> <tr> <td>Núm. de passaport original: .....</td> <td>Núm. de passaport original: .....</td></tr> <tr> <td>P.O.</td> <td>Z.P.</td></tr> </tbody></table>	 PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA	 PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA	ES-17-XX/ZZZZ	ES-17-XX/ZZZZ	Núm. de passaport original:	Núm. de passaport original:	P.O.	Z.P.
 PASSAPORT FITOSANITARI C.E. GENERALITAT VALENCIANA	 PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA																
Nº de productor: ES-17-XX/ZZZZ	ES-17-XX/ZZZZ																
Identificació de la partida:	Núm. de passaport original:																
P.O.	Z.P.																
 PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA	 PASSAPORT FITOSANITARI R.P. GENERALITAT VALENCIANA																
ES-17-XX/ZZZZ	ES-17-XX/ZZZZ																
Núm. de passaport original:	Núm. de passaport original:																
P.O.	Z.P.																

EXPEDICIÓ DE PASSAPORT FITOSANITARI I CONTROL EN RECEPCIÓ

► Fruïts, llavors, plantes i parts de plantes

- Producció**: s'ha de presentar una declaració, abans del mes de febrer de cada any, amb les espècies i quantitats que es preveu produir en la campanya corresponent. En cas de produccions no declarades, ha de presentar-se una declaració complementària en el termini màxim d'un mes des que es produeix la modificació.
- Fruïts i llavors de pins i avet de Douglas**: ha d'analitzar-se la presència de *Fusarium circinatum* i sol·licitar l'autorització d'expedició de passaport abans de moure el lot de pinyes de la zona de recol·lecció. Quan aquest fet siga impossible, ha d'efectuar-se la sol·licitud d'expedició de passaport per a les llavors (en la declaració anual o de forma complementària, si és el cas) abans del seu moviment des del lloc d'obertura de les pinyes. S'hi ha d'adjuntar la declaració oficial per part de l'Administració corresponent d'absència de símptomes de *Fusarium circinatum* en el lloc de recol·lecció, el resultat de l'anàlisi del laboratori oficial o laboratori autoritzat i el certificat patró del lot.
- Comercialització intermèdia**: el comerciant ha d'exigir que les partides que reba vagen acompanyades pel corresponent passaport fitosanitari. En la seua venda posterior, si hi ha subdivisió de la partida, ha d'utilitzar el passaport de substitució.
- Recepció de plantes en repoblacions**: el tècnic ha d'exigir que les partides de les espècies regulades que vagen a introduir-se en el medi natural estiguen acompanyades pel passaport fitosanitari.
- Importació**: s'ha d'exigir que les partides de les espècies i productes regulats procedents de països no membres de la UE complisquen els requisits que estableix per a cada cas la normativa de sanitat vegetal. L'importador ha de sol·licitar autorització per a expedir el passaport fitosanitari abans de procedir al moviment del producte.

Materials de reproducció que requereixen passaport fitosanitari
Plantes i parts de plantes
Coníferes: <i>Abies</i> spp. (avets), <i>Cedrus</i> spp. (cedres), <i>Larix</i> spp., <i>Picea</i> spp. (pícees), <i>Pinus</i> spp. (pins), <i>Pseudotsuga</i> spp., <i>Tsuga</i> spp.
Fronloses: <i>Acer pseudoplatanus</i> (auró blanc), <i>Amelanchier</i> spp. (comer), <i>Asparagus acutifolius</i> (esparreguera), <i>Atriplex</i> spp. (salat), <i>Castanea</i> spp. (castanys), <i>Centaurea</i> spp., <i>Cercis siliquastrum</i> (àrbre de l'amor), <i>Chamaerops humilis</i> (margalló) amb diàmetre de tija en la base superior a 5 cm, <i>Cistus albidus</i> , <i>C. creticus</i> , <i>C. monspeliensis</i> , <i>C. salviifolius</i> (estepes), <i>Coronilla valentina</i> (coronil·la, coroneta), <i>Cotoneaster</i> spp. (cotoneàster), <i>Crataegus</i> spp. (arços blancs), <i>Cytisus scoparius</i> , <i>C. villosus</i> (gòdua), <i>Dianthus</i> spp., <i>Fraxinus angustifolia</i> (fleix), <i>Juglans regia</i> (anouer), <i>Laurus nobilis</i> (llorer), <i>Lavandula angustifolia</i> , <i>L. dentata</i> , <i>L. stoechas</i> (lavandes, espígol), <i>Limonium</i> spp. (ensopegueres), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Myrtus communis</i> (murta), <i>Nerium oleander</i> (baladre), <i>Olea europaea var. sylvestris</i> (olivera), <i>Phyllirea latifolia</i> (coralet), <i>Platanus</i> spp. (plàtans d'ombra), <i>Polygonum</i> spp., <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Prunus</i> spp. (cirerer silvestre, aranyoner, etc.), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Quercus</i> spp. (alzina, coscoll, surera, gal·ler, reboll, roures), <i>Rhamnus alaternus</i> (aladern), <i>Rosa canina</i> , <i>Rosmarinus officinalis</i> (romer), <i>Rubus</i> spp. (esbarzers), <i>Salvia</i> spp., <i>Sorbus</i> spp. (moixeres, servers), <i>Spartium junceum</i> (ginesta), <i>Ulmus</i> spp. (oms), <i>Viburnum</i> spp. (marfull)
Fruïts i llavors
<i>Pinus</i> spp. (pins), <i>Pseudotsuga</i> spp.
Bulbs, corms, rizomes
<i>Allium</i> spp., <i>Iris</i> spp., <i>Narcissus</i> spp., entre altres

Materials de reproducció que requereixen passaport si procedeixen de certs orígens
Zones demarcades d'<i>Anoplophora chinensis</i>
Plantes i parts de plantes de 1cm o més de diàmetre: <i>Acer</i> spp.(aurós), <i>Aesculus hippocastanum</i> (castany d'Índies), <i>Alnus</i> spp. (verns), <i>Betula</i> spp. (bedolls), <i>Carpinus</i> spp. (carpins), <i>Cornus</i> spp. (sanguinyols), <i>Corylus</i> spp. (avellaners), <i>otoneaster</i> spp., <i>Crataegus</i> spp. (arços blancs), <i>Fagus</i> spp. (faigs), <i>Malus</i> spp. (pomeres), <i>Platanus</i> spp.(plàtans d'ombra), <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Pyrus</i> spp. (pereres), <i>Rosa</i> spp., <i>Salix</i> spp. (salzes), <i>Ulmus</i> spp. (oms)

Zones demarcades d'<i>Anoplophora glabripennis</i>
Plantes i parts de plantes de 1cm o més de diàmetre: <i>Acer</i> spp.(aurós), <i>Aesculus</i> spp. (castanys d'Índies), <i>Alnus</i> spp. (verns), <i>Betula</i> spp. (bedolls), <i>Carpinus</i> spp. (carpins), <i>Corylus</i> spp. (avellaners), <i>Fagus</i> spp. (faigs), <i>Fraxinus</i> spp. (fleixos), <i>Platanus</i> spp.(plàtans d'ombra), <i>Populus</i> spp. (àlbers i xops), <i>Salix</i> spp. (salzes), <i>Tilia</i> spp. (til·lers), <i>Ulmus</i> spp. (oms)

Zones demarcades de <i>Bemisia tabaci</i>
Plantes i parts de plantes: <i>Nerium oleander</i> (baladre)

Zones demarcades de <i>Xylella fastidiosa</i>
Plantes i parts de plantes: <i>Acer</i> spp. (aurós), <i>Aesculus</i> spp. (castanys d'Índies), <i>Cercis siliquastrum</i> (àrbre de l'amor), <i>Eucalyptus camaldulensis</i> , <i>Eucalyptus globulus</i> (eucaliptos), <i>Fraxinus</i> spp. (gingko), <i>Hedera helix</i> (heura), <i>Juglans</i> spp. (nogueres), <i>Morus</i> spp. (moreres), <i>Pinus taeda</i> , <i>Salix</i> spp. (salzes), <i>Sambucus</i> spp. (saücs)

Zones demarcades de <i>Pomacea</i> spp.
Vegetals que creixen únicament en l'aigua o al sòl permanentment saturat d'aigua

Materials de reproducció que requereixen passaport ZP per a certes destinacions
Plantes i parts de plantes

Organismes amb zona protegida a Espanya i altres països de la UE
Erwinia amylovora: *Amelanchier* spp. (corner), *Cotoneaster* spp., *Crataegus* spp. (arços blancs), *Malus* spp. (pomeres), *Pyrus* spp. (pereres), *Sorbus* spp. (moixeres, serveres) (i ruscs entre el 15 de març i el 30 de juny i pol·len actiu)

Organismos amb zona protegida en altres països de la UE
Apricot chlorotic mycoplasma, *Xanthomonas arboricora* **pv. pruni**: *Prunus* spp. (cirerer silvestre, aranyoner, etc.).
Arabis mosaic virus, **Raspberry ringspot virus**, **Strawberry latent ringspot virus**, **Tomato black ring virus**: *Rubus* spp. (esbarzers).
Candidatus *Phytoplasma ulmi*: *Ulmus* spp. (oms).
Cephaicla lariciphila: *Larix* spp.
Ceratocystis platani: *Platanus* spp. (plàtans d'ombra).
Cryphonectria parasitica: *Castanea* spp. (castanys) (incloses, també, les llavors), *Quercus* spp. (alzina, coscoll, gal·ler, reboll, roures).
Dendroctonus micans*, *Ips amitinus*, *I. cembrae*, *I. duplicatus*, *I. sexdentatus*, *I. typographus: *Abies* spp. (avets), *Larix* spp., *Picea* spp., *Pinus* spp. (pins), *Pseudotsuga* spp., de més de 3 m d'altura.
Dryocosmus kuriphilus: *Castanea* spp. (castanys) (.
Gilphinia hercyniae: *Picea* spp.
Globodera pallida* i *G. rostochiensis: vegetals amb arrels cultivats a l'aire lliure.
Gonipterus scutellatus: *Eucalyptus* spp.
Gremmeniella abietina: *Abies* spp. (avets), *Larix* spp., *Picea* spp., *Pinus* spp. (pins), *Pseudotsuga* spp.
Paysandisia archon* y *Rhynchophorus ferrugineus: *Chamaerops humilis* (marfull) amb diàmetre de tija en la base superior a 5 cm.
Thaumetopoea pityocampa: *Pinus* spp. (pins)

Les taules inclouen espècies que s'empren en repoblacions o restauracions del medi natural valencià, algunes altres arbòries d'ampli ús, però el llistat d'espècies i productes regulats és molt més ampli.

► Fusta que requereix passaport fitosanitari

- **Fusta de *Platanus* spp., inclús la fusta que no conserva a seua superfície arrodonida natural:** ha d'anar acompanyada pel passaport fitosanitari i declaració oficial de que és originària de zones exemptes de *Ceratocystis platani* o bé, estampat en la fusta o en el seu embalatge de les lleters KD o un altre segell internacionalment reconegut que indique que ha sigut sotmesa al tractament establert per la normativa.

► Fusta i afins provinents de zones demarcades o de països en què l'organisme està present

- **D'espècies sensibles a *Bursaphelenchus xilophilus* (totes les coníferes excepte *Taxus* spp. y *Thuja* spp.)**

Troncs, fusta, escorça, estelles, partícules, deixalles o rebuïjos: han d'anar acompanyats pel passaport fitosanitari, que indica que han sigut sotmesos al tractament establert per la normativa. **Embalatges o parts d'embalatges:** han d'anar marcats amb el segell NIMF15, que indica que els productes han sigut sotmesos al tractament establert per la normativa.

- **D'espècies sensibles a *Anoplophora glabripennis*** (veure llista d'espècies en la taula de materials de reproducció per a zones demarcades)

Llenya, fusta en brut (inclús escorçada, sense albeca, escairada o tractada amb agents de conservació), fusta de grossària superior a 6 mm (serrada, desenrotllada, raspallada, escatada o unida pels seus extrems), aspres o travesses: han d'anar acompanyats pel passaport fitosanitari que indica que s'han escorçat i que han sigut sotmesos al tractament establert per la normativa. El material tractat ha d'anar marcat amb el segell HT. **Plaquetes, partícules, borumballes, deixalles o rebuïjos de fusta:** han de complir les mateixes especificacions que s'indiquen per al grup de productes anterior, presentant com a alternativa de tractament la transformació en trossos la dimensió màxima de la qual siga 2,5 cm. En aquest cas, no se aplica el que s'ha indicat de marcat amb segell HT. **Embalatges o parts d'embalatges:** han d'anar marcats amb el segell NIMF 15, que indica que els productes han sigut sotmesos al tractament establert per la normativa.

► Fusta i afins originaris de la UE amb destinació a zones protegides

(per a coníferes: zones protegides enfront *Dendroctonus micans*, *Ips amitinus*, *I. cembrae*, *I. duplicatus*, *I. sexdentatus* e *I. typographus*; para *Castanea* spp.: zones protegides enfront *Cryphonectria parasitica*; para *Platanus* spp.: zones protegides enfront *Ceratocystis platani*)

- **Fusta amb escorça de coníferes, *Castanea* spp. o *Platanus* spp.:** ha d'anar acompanyada pel passaport fitosanitari i declaració oficial de que és originària de zones exemptes de l'organisme per al que es va declarar la ZP o bé, estampat en la fusta o en el seu embalatge de les lleters KD o un altre segell internacionalment reconegut que indique que ha sigut sotmesa al tractament establert per la normativa.
- **Escorça de coníferes o *Castanea* spp.:** ha d'anar acompanyada pel passaport fitosanitari i declaració oficial de que és originària de zones exemptes de l'organisme per al que es va declarar la ZP o de que a sigut sotmesa al tractament establert per la normativa.

NORMATIVA

La normativa de passaport fitosanitari està sotmesa a modificacions freqüents, per la qual cosa ha de consultar-se amb assiduitat la llista d'espècies i productes vegetals regulats i les zones demarcades i protegides.

- Directiva 2000/29/CE del Consell, de 8 de maig, relativa a les mesures de protecció contra la introducció en la Comunitat d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals i contra la seua propagació en l'interior de la Comunitat, i Reial Decret 58/2005, de 21 de gener, pel qual s'adopten mesures de protecció contra la introducció i difusió en el territori nacional i de la Comunitat Europea d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals, i també per a l'exportació i trànsit cap a països tercers.
- Directiva 92/90/CEE de la Comissió, de 3 de novembre, per la qual s'estableixen les obligacions a què estan subjectes els productors i importadors de vegetals, productes vegetals o altres objectes, i també les normes detallades per a la seua inscripció en un registre; Ordre de 17 de maig de 1993 per la qual s'estableixen les obligacions a què estan subjectes els productors, comerciants i importadors de vegetals, productes vegetals i altres objectes, i també les normes detallades per a la seua inscripció en un registre oficial, i Ordre de 24 de maig de 1993, de la Conselleria d'Agricultura i Pesca, per la qual es crea el Registre Oficial de Productors, Comerciants i Importadors de Vegetals i per la qual es donen normes complementàries per a l'expedició del passaport fitosanitari.
- Ordre de 17 de maig de 1993 per la qual s'estableix la normalització dels passaports fitosanitaris destinats a la circulació de determinats vegetals, productes vegetals i altres objectes dins de la Comunitat, i per la qual s'estableixen els procediments per a l'expedició de tals passaports i les condicions i procediments per a la seua substitució.
- Reial Decret 637/2006, de 26 de maig, pel qual s'estableix el programa nacional d'eradicació i control del fong de les coníferes *Fusarium circinatum* Niremberg et O'Donnell i modificacions posteriors.
- Diferents decisions de la Comissió en què s'estableixen mesures específiques per a certs organismes: 2002/757/CE per a *Phytophthora ramorum*, 2007/433/CE per a *Gibberella circinata*, 2012/138/UE per a *Anoplophora chinensis*, 2012/535/UE per a *Bursaphelenchus xylophilus*, 2015/789/UE per a *Xylella fastidiosa*, 2015/893 per a *Anoplophora glabripennis*, i modificacions posteriors d'algunes d'aquestes.

TÈCNICS DE CONTACTE

• Secció Forestal - Servei Territorial de Medi Ambient - Alacant
Professor Manuel Sala, 2 - 03003 Alacant
Tel. 96 593 82 50
candela_marnav@gva.es

• Secció Forestal - Servei Territorial de Medi Ambient - Castelló
Germans Bou, 47 - 12003 Castelló de la Plana
Tel. 96 472 55 39
castro_sanga@gva.es

• Secció Forestal - Servei Territorial de Medi Ambient - València
Gregorio Gea, 27 - 46009 València
Tel. 96 342 67 75
saiz_mca@gva.es

• Secció de Sanitat Vegetal
Democràcia, 77. Ciutat Administrativa 9 d'octubre -Edifici B3 - planta 2 - 46018 València
Tel. 96 124 72 69

Passaport fitosanitari en espècies forestals

